

hoofdstuk, staat hij alleen maar bekend als: de man, die „water op Elia's handen goot“ (dus: zijn dienaar). Daarmee wil ik niet zeggen, dat de verhouding tussen Elia en Elisa minder goed was. Maar in de Korte Verklaring maakt Van Gelderen deze fijne opmerking over die verhouding: „Ik kan mij voorstellen, dat hij (Elia) wel veel goeds in den jongen man zag, maar dat het toch niet zijn ideaal van een opvolger was. Wie buitengewoon begaafd is, heeft daar zoo licht moeite mee“.

Blijkbaar valt het Elia zwaar, te leren, dat hij zijn werk aan een opvolger overdragen moet. Want dat houdt in, dat zijn werk nog niet gekomen is tot de volheid van de komst van Christus. Elisa moet straks zijn mantel dragen, om het Woord Gods verder uit te dragen. Maar Elisa is de Messias niet. Hij is „een“ gezalfde, zoals ook Elia zelf: een voorloper en wegbereider van de Hoogste Profeet en Leraar, in Wie de volheid van Gods Geest zich zal openbaren.....

Geen wonder, dat Elia in zijn laatste uren zich maar liefst van Elisa wil ontdoen! Maar dat laat de Here hem niet toe. Tot driemaal toe durft Elia er een eed op te doen: zo waarachtig als de Here leeft, ik zal u niet verlaten! En dan voelt Elia, dat hij daarvoor moet zwichten; dat de Here blijkbaar Elisa duidelijk doet zien, dat hij zijn meester in dit uur niet verlaten mag, om Godswil niet. Zo gaan zij verder, samengevoegd door de hand des Heren.

Dat alles moeten we eerst zien. Want nu kunnen wij des te meer verstaan, hoe de Heilige Geest Elia ondanks hemzelf er tenslotte toe bracht, Elisa werkelijk als zijn opvolger te erkennen, en zijn werk als onvolledig aan hem over te dragen. Meer dan iemand anders heeft hij gevoeld, hoeveel daarmee gemoeid is geweest. Dat komt ook tot uiting, als hij tot Elisa zegt: „Begeer, wat ik u doen zal, eer ik van u weggenomen word“, en Elisa dan als laatste geschenk dit van hem vraagt: „Dat toch twee delen van uw geest op mij komen“.

Het lijkt wel, alsof Elia die vraag helemaal niet had verwacht. Dat kan ons wonderlijk voorkomen. Wij zouden zeggen: dit is het heerlijkste verzoek, dat ooit iemand hem gedaan heeft! Wat is mooier voor een leermeester, dan dat een van zijn meest vertrouwde leerlingen hem op 't einde van zijn leven zegt: ik wilde zo graag iets hebben van uw geest! En voor Elia moet dat zeker een vreugde zijn. Hoe dikwijls heeft hij niet alleen moeten staan in de grote strijd om de eer van zijn God? Nu is er tenminste iemand naast hem, die vurig begeert de vorige leven en werken in zijn geest! Is dat niet de grootste voldoening, die een mens aan 't einde van zijn leven ondervinden mag?

Maar als wij denken aan wat zo straks gezegd werd, dan kunnen wij verstaan, dat Elia volstrekt niet met louter vreugde op dat verzoek van Elisa heeft gereageerd. Het is voor hem een nieuwe bevestiging van de pijnlijke les, die de Here hem vandaag laat leren: dat zijn taak maar een onderdeel is van wat nog moet gedaan worden voor de intocht des Heren en de eindoverwinning van Zijn koninkrijk. Een ander moet zijn taak overnemen, en met nieuwe volharding voortzetten; en daarna misschien weer anderen, zelfs vele anderen, wie weet voor hoe lang? En wie waarborgt de zuivere voortgang van dat grote werk, dat de Here toch bevolen heeft?

Het is geen fantasie, als wij zeggen, dat dit alles Elia zwaar gewogen heeft op de dag van zijn hemelvaart. En al heeft de Here hem Elisa toegeveegd, toch kan hij in die jongere leerling nog niet zo maar zijn opvolger zien. Hij weet toch zelf maar al te goed, hoeveel bovenmenselijke kracht er nodig is om als een trouwe profeet te staan voor het Woord Gods in deze zondige wereld; om voorloper en baanbreker te zijn van de Messias en Zijn koninkrijk. Want dat is alleen mogelijk door de hemelse krachten van de Heilige Geest. Zelf heeft Elia uit die Geest geleefd, en door het vuur van die Geest geijverd voor de Here der heerscharen. Maar hoe zal het straks worden, als hij is heengegaan? Hij kan zijn geest niet overdragen op anderen, zelfs niet op Elisa. Dat kan immers geen

mens in deze wereld? De zonde op anderen overbrengen — dat kan altijd; daar is bij ieder een voedingsbodem voor. Maar de kracht van Gods Geest als een erfenis aan anderen achterlaten, dat kan niemand, ook Elia niet; hij is en blijft een mens van gelijke beweging als wij.

En nu vraagt Elisa hem ook nog om twee delen van zijn geest. Zeker, dat is geen overmoedig verzoek van Elisa geweest. Sommige verklaarders (b.v. Luther) hebben vroeger die vraag wel eens zo opgevat, dat Elisa van de profetische geest tweemaal zoveel begeerde als Elia daarvan ontvangen had. Maar veel meer ligt een andere verklaring voor de hand: dat Elisa gevraagd heeft om een dubbel aandeel in de geestelijke erfenis van zijn grote meester. Een „dubbel aandeel“ — die uitdrukking komt vaker voor in de Schrift (b.v. in Deut. 21:17, Zach. 13:8), om daarmee aan te duiden, dat, wanneer iets in stukken wordt verdeeld, één onderdeel tweemaal zo groot is als de andere.

Het is wel zo goed als zeker, dat Elisa hier gedacht heeft aan een deel van Elia's erfenis. Indertijd had de Here aan Mozes bevel gegeven, dat hij de vaststelling van een testament en de verdeling van een erfenis de eerstgeboeren zoon in ieder geval een dubbel zo groot aandeel uit die erfenis zou ontvangen als de overige kinderen. Zo vraagt Elisa nu als afscheidsgeschenk het deel van de eerstgeboren zoon. Zilver of goud heeft Elia niet; daar is het Elisa ook niet om te doen. Hij verlangt alleen zoveel van de Geest, die Elia beheerste, dat hij straks als waardig opvolger mag voortgaan in het spoor van zijn meester.

Maar daarmee vraagt hij iets, wat Elia hem niet garanderen kan. En dat zegt Elia ook rondt: „gij hebt een harde zaak begeerd“, iemand een aandeel geven in de Geest des Heren, dat kan ook Elia niet. Zelfs al had Elisa nog zoveel „geestverwantschap“ en karakter-overeenkomst met zijn leermeester, dan is daarmee nog volstrekt niet gewaarborgd, dat hij in de geest en de kracht van Elia zal ijveren voor de Naam des Heren! Die Geest is immers niet ter beschikking van een zondig menskind? Die Geest uit te delen, dat staat aan God alleen, aan Zijn soevereine genade.

Daarom zegt Elia: „gij hebt een harde zaak begeerd“. En dat moet hij niet alleen zeggen tot Elisa, maar tot de kerk van alle eeuwen. Ieder moet het weten, hoe zwaar, hoe onmogelijk het is voor mensen, zelfs voor profeten als Elia, om de erfenis van de Geest aan anderen uit te delen!

En toch hangt daarvan alles af, als het gaat om de voortgang van Gods werk in deze wereld. Wat moet er terechtkomen van de kerk, als Gods Geest niet meer de harten bezielt en de ogen verlicht? als door die Geest het Woord des Heren niet meer met kracht zou uitgaan in deze wereld? Dan gaat alles ten onder in de donkerste nacht; dan verdwijnt het waarachtige leven, en is er geen plaats meer voor het koninkrijk van Jezus Christus. Dan heeft ook Elia met al Gods profeten voor niets gewerkt; of tenminste, dan gaat het resultaat van dat werk straks weer geheel verloren!

Wie ziet niet, hoe de Here in dit gebeuren bij Elia getuigen wil van de komende volheid van Jerus Christus? Wij zouden Hem Zijn eer niet geven, wanneer wij daarvan bij deze gelegenheid zouden zwijgen. Hier is werkelijk een O.T.-ische schaduw van wat onze Here Christus volbracht en ontvangen heeft in de volheid des tijds. Dat Elia niet sterft, maar een hemelvaart hem te beurt valt — dat is (zoals Prof. Holwerda terecht heeft opgemerkt in zijn preek over het graf van Elisa) geen cadeau voor hem persoonlijk, „geen premie-naar-prestatie voor hem alleen“, maar dient om licht te werpen op de rijkdom der verlossing in Christus; om de hemelvaart van onze Heiland te leren verstaan in de heilshistorie.

Immers, wat heeft die hemelvaart ons toegebracht? Toch zeker ook dit: dat Christus toen de volheid van Gods Geest ter beschikking heeft ontvangen, om die nu uit te storten in Zijn kerk! Als gevraagd wordt: wat nuttigheid brengt ons deze heerlijkheid van ons Hoofd Christus? dan luidt het antwoord: Eerstelijk,

dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelse gaven uitgiet. (Catech. antw. 51). Die „harde zaak“, die Elisa begeerde en Elia niet garanderen kon, is in Zijn handen gelegd: Hij is opgevaren om deze gaven uit te delen onder de mensen! En naar zijn belofte blijft Hij bij Zijn kerk met Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest, al de dagen der wereld.

Dat Elisa de hemelvaart van Elia mocht zien, was voor hem een bewijs, dat zijn begeerte werd vervuld. Maar daarin sprak de Heilige Geest van wat later gezien zou worden op de Olijfberg, toen Christus voor de ogen Zijner jongeren van de aarde ten hemel is opgeheven, opdat Hij ons met Zijn zegeningen vervullen zou! Die jongeren waren Zijn ooggetuigen voor heel de kerk, opdat wij vast zouden geloven in de vervulling van de belofte van de Heilige Geest, die Christus ons heeft toegezegd.

Van hoeveel betekenis dit alles moet zijn voor heel het leven van de kerk, behoeft hier niet breed te worden uitgemeten. Wij concentreren onze gedachten nu vooral op de Hogeschool, die God in Zijn ontferming ons gegeven en gelaten heeft tot opleiding voor de dienst des Woords.

Dat die opleiding een gebod des Heren is, staat te lezen in de Schrift. Zal het leven der kerk voortgang hebben, zal er telkens een nieuw geslacht gevormd worden, dat leeft door het geloof uit de Geest van Christus, dan is de levende dienst des Woords onmisbaar; maar dan kan ook de opleiding, de scholing tot die dienst niet worden gemist — evenmin in Nederland als in de landen overzee.

Daarvoor zijn voortdurend offers nodig van kracht en tijd en geld; daarvoor zijn mensen nodig om in deze dienst bezig te zijn; er moeten docenten en studenten komen, zodat het theologisch onderwijs voortgang hebben kan.

Maar bij dat alles kan niemand van ons beschikken over Gods Geest. Er is maar Eén, Die daarover de beschikking ontvangen heeft: onze Zaligmaker en Koning Jezus Christus. En alleen door het geloof in Zijn Woord krijgen wij deel aan de gaven van Zijn Geest, die Hij uitdeelt gelijk Hij wil.

Welnu, deze Geest heeft Hij ook beloofd voor de opleiding tot de dienst des Woords in gehoorzaamheid aan Zijn bevel. En als het in de jongste kerkstrijd ook ging om de belofte van de Heilige Geest aan ons en onze kinderen, dan is dat niet alleen van betekenis voor de opvoeding in huis en op school; niet alleen voor de gelovige zorg, die ouders en ouderen aan de kinderen der kerk hebben te besteden; maar dan raakt dat ook rechtstreeks de voorziening in de dienst des Woords, en de opleiding daartoe.

Christus leert ons opnieuw onze diepe afhankelijkheid verstaan, waarin wij op Hem zijn aangewezen. Maar Hij leert ons ook de vastheid van Zijn beloften verstaan, opdat wij die zouden aangrijpen in telkens vernieuwd geloof!

CORRESPONDENTIE.

In ons nummer van volgende week hopen we het vervolg van het Schooldag-verslag te geven. Daarin zullen dan de overige referaten worden opgenomen. Bij dit nummer zal tevens gevoegd worden de inhoud, een uitvoerig trefwoorden- en tekstregister van de afgelopen jaargang van ons blad. DE REDACTIE.

Volgende maand hopen wij te disponeren over het abonnementsgeld 1 October 1952—31 Maart 1953.

Abonnees, die er de voorkeur aan geven het verschuldigde bedrag ad f 4.50 per giro te betalen, verzoeken wij vriendelijk, dit vóór 1 October te doen op postrekening 406040 van „De Reformatie“. We zouden het prettig vinden wanneer men zoveel mogelijk hiernaar voldoet. Dat spaart U immers hoge incassokosten en onze administratie veel werk!

Willen degenen, die geabonneerd zijn via de Boekhandel, er aan denken, dat zij niet aan ons, doch aan hun boekhandelaar moeten betalen? DE UITGEVERS.

De God des Verbonds zegende ons gezin met de geboorte van ons derde kind

MARITZA.

S. GERBRANDY.
A. GERBRANDY—

TEN HOEVE.

ANKE.

HISKIA.

Maracaibo, 7 September 1952.

Verloofd:

MIEN VAN STEMPVOORT

en

D. J. DRAL,

theol. stud.

Arnhem, de Wetstraat 13,

Kampen, Vloedijk,

27 September 1952.

Receptie D.V. Zaterdag, 27 Sept.,

van 15.30—17.00 uur, de Wet-

straat 13.

Juffr. 31 j., z.z.g.g. in gezin waar zij zelfstandig de leiding op zich kan nemen. Brieven onder no. 555 aan bur. van „De Reformatie“.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

En nu... allemaal!

Deze zangbundel heeft in de pers zeer de aandacht getrokken. Heeft U de bundel al in Uw bezit? Prijs f 7.90.

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeverij:

OOSTERBAAN & LE COINTRE

GEEFT en VRAAGT als geschenk een HUGENOTENKRUIS!

MAAR één van Adm. Kerkewerk, Kerkrade. Alleen dan steunt U Prot. Opbouwwerk in Limburg.

Hanger, grootte afb. zilver f 2,60, goud f 20,—

Insigne speld, knoop, id. zilver f 1,85, goud f 20,—

Hanger 3 cm. zilver f 4,90, goud f 37,50

Vraagt gratis folder. Bestelt bij Adm. Kerkewerk, Herv. Pastorie Kerkrade. Tel. 2126, Giro 551876 of bij onze medewerkers, die bij aankoop steeds enkele folders uitreiken.

Wacht U voor vergissingen!

ABONNEERT U OP

„DE REFORMATIE“

GEREFORMEERDE SCHEURKALENDER 1953

Onder Redactie van Ds W. Scheele.

Dit jaar werden de overdenkingen geschreven door de predikanten: C. G. Bos, H. Bouma, G. Janssen, H. Knoop, A. I. Krijtburg, A. Kuiper, H. Meulink, W. W. J. van Oene, C. P. Plooi, W. Scheele, D. K. Wielenga J.D.zn.

HET AANTAL LEZERS NEEMT GESTADIG TOE.

Wanneer U nog niet tot hen behoort kunt U de kalender of het dagboek bestellen bij Uw Boekhandelaar. Onze plaatselijke Correspondent, Rechtstreeks aan De Kalendercommissie, de Wetstraat 13, ARNHEM.

ER IS SLECHTS ÉÉN GEREFORMEERDE DAGKALENDER!

DEZE WORDT UITGEGEVEN IN ARNHEM.

Dagkalender met Schild f 1.95 — In dagboekvorm f 3,—